

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2021. gada 14. janvārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Daiga Rezevska un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 253/2020),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Maksātnespējas likuma 169. panta otro daļu, ciktāl tā neparedz maksātnespējas administratora, kurš iecelts pēc pirmā administratora atcelšanas, tiesības saņemt depozīta iemaksu divu minimālo mēnešalgu apmērā (turpmāk arī – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 91. panta pirmajam teikumam, 106. un 107. pantam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no 2020. gada 15. jūnija.

2. Maksātnespējas likuma 169. panta otrā daļa nosaka:

„(2) Administratora atlīdzība tiek noteikta šādā apmērā:

1) šā likuma 62. panta pirmajā daļā minētā depozīta apmērā par darbu no iecelšanas dienas līdz parādnieka mantas pārdošanas plāna (113. pants) vai ziņojuma par parādnieka mantas neesamību (112. pants) sastādīšanai un 10 procenti no naudas līdzekļiem no atgūtās

mantas (93. pants), kuri atgūti līdz parādnieka mantas pārdošanas plāna vai ziņojuma par parādnieka mantas neesamību sastādīšanai;

1¹⁾ divu minimālo mēnešalgu apmērā, ko sedz no parādnieka mantas, papildus šā panta otrās daļas 1. punktā noteiktajai atlīdzībai, ja parādnieks pēc pēdējā noslēgtā finanšu gada datiem atbilst šādiem kritērijiem:

a) parādnieks ir nodarbinājis vairāk nekā 250 darbiniekus,

b) parādnieka gada apgrozījums ir pārsniedzis 50 miljonus euro vai gada bilances kopsumma ir pārsniegusi 43 miljonus euro;

2) ja pēc parādnieka mantas pārdošanas plāna sastādīšanas maksātnespējas process tiek turpināts, jo šo procesu ir iespējams finansēt no parādnieka līdzekļiem, administratora atlīdzība no parādnieka neieķīlātās mantas pārdošanas, kā arī no atgūtās parādnieka mantas ir 10 procenti no summas, kas paredzēta izmaksai kreditoriem. Administrators ar kreditoru sapulci vai citu maksātnespējas procesa izmaksu finansētāju var vienoties arī par citu atlīdzības apmēru un segšanas kārtību;

3) ja pēc tam, kad ir sastādīts ziņojums par parādnieka mantas neesamību, maksātnespējas process tiek turpināts, jo ir panākta vienošanās par šā procesa izmaksu finansēšanu atbilstoši šā likuma 168.panta trešajai daļai, par administratora atlīdzības apmēru un segšanas kārtību administrators vienojas ar maksātnespējas procesa izmaksu finansētāju;

4) ja juridiskās personas maksātnespējas procesa laikā tiek turpināta saimnieciskā darbība, — viens procents no neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā divu minimālo mēnešalgu apmērā mēnesī. Administrators pēc kreditoru prasījumu reģistra sastādīšanas kreditoru sapulcē var vienoties ar kreditoriem par citu atlīdzības apmēru.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;

4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu arī tad, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai viņai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas (datums) lēmumu iecelta par maksātnespējīgās juridiskās personas (nosaukums) administratori, pēc tam, kad ar šās tiesas (datums) lēmumu atcelts iepriekšējais administrators. Saskaņā ar apstrīdēto normu juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīta iemaksu divu minimālo mēnešalgu apmērā kā atlīdzību administrators var saņemt par darbu no iecelšanas dienas līdz parādnieka mantas pārdošanas plāna vai ziņojuma par parādnieka mantas neesamību sastādīšanai. Tā kā iepriekšējais administrators izmantoja juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīta iemaksu pilnā apmērā, Pieteikuma iesniedzējai nebija tiesību to saņemt kā atlīdzību. Pieteikuma iesniedzēja 2020. gada 21. aprīlī sasauca kreditoru sapulci, kurā citstarp tika nolemts nenoteikt atlīdzību depozīta iemaksas divu minimālo mēnešalgu apmērā administratorei. Pieteikuma iesniedzēja šo kreditoru sapulces lēmumu pārsūdzēja un ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas (datums) lēmumu Pieteikuma iesniedzējas sūdzība noraidīta.

Tādējādi apstrīdētā norma aizskarot Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 91. panta pirmajā teikumā, 106. un 107. pantā noteiktās tiesības uz darbu un atlīdzību par darbu un neatbilstot vairākiem Satversmes 1. panta tvērumā ietilpstošajiem no demokrātiskas tiesiskas valsts pamatnormas atvasinātajiem vispārējiem tiesību principiem.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga vērsties tiesā ar konstitucionālo sūdzību, ievērojot Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu

iespēju nav. Savukārt no Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkta izriet prasība pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

Apstrīdētā norma nosaka, kad un pie kādiem nosacījumiem administrators ir tiesīgs kā atlīdzību saņemt maksātnespējas procesa depozīta iemaksu divu minimālo mēnešalgu apmērā. Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 175. panta pirmās daļas 5. punktu Maksātnespējas kontroles dienests pieņem lēmumus par maksātnespējas procesa depozīta divu minimālo mēnešalgu apmērā izmaksāšanu. Savukārt minētā panta piektā daļa paredz, ka šādus lēmumus var pārsūdzēt Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā mēneša laikā no lēmuma saņemšanas dienas tajā tiesā, kurā ierosināta attiecīgā maksātnespējas procesa lieta.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas nav gūstams apstiprinājums tam, ka Pieteikuma iesniedzēja būtu vērsusies Maksātnespējas kontroles dienestā ar lūgumu izmaksāt depozītu divu minimālo mēnešalgu apmērā un pārsūdzējusi Maksātnespējas kontroles dienesta pieņemto lēmumu.

Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja nav izmantojusi vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai aizstāvētu savas aizskartās tiesības.

Vienlaikus no Maksātnespējas likuma regulējuma izriet, ka kreditoru sapulcei nav pilnvaru lemt par maksātnespējas procesa depozīta divu minimālo mēnešalgu apmērā izmaksāšanu administratoram. Vēršanās vispārējās jurisdikcijas tiesā ar sūdzību par kreditoru sapulces lēmumu, ar kuru citstarp noraidīts jautājums par šādas atlīdzības noteikšanu Pieteikuma iesniedzējai, nav uzskatāma par vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 253/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš